

**Breheimen
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Skjåk utmarkssenter (v/Skjåk
Almenning), 2690 Skjåk og
Luster kommune,
Kommunehuset, 6868 Gaupne

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 57 64 31 39
fminpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/breheimen>

Mette Kusk Gillespie
Åbergevegen 26
6856 Sogndal

Saksbehandler Trygve Snøtun

Vår ref. 2021/3660-1
PRIMÆRKLASSERING

Dykkar ref.

Dato 24.03.2021

Delegert vedtak - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021-2022 - Snødekt mark - Sikilbreen - JOSTICE

I medhald av brev frå Miljøverndepartementet datert 17.02.2012 har Breheimen nasjonalparkstyre i styremøte 11.02.2013, sak 32/2013, og i styremøte 05.04.2016, sak 7/2016, gjort vedtak om å delegere handsaming av einskilde saker til nasjonalparkforvaltaren. Vedtaket gjev nasjonalparkforvaltarane i Breheimen mellom anna myndigheit til å treffe vedtak i saker som gjeld dei spesifiserte dispensasjonsreglane om ferdsel i verneforskriftene for verneområda i Breheimen og etter naturmangfaldlova § 48.

Dokument i saka:

- Søknad på e-post frå Høgskulen på Vestlandet v/ Mette K. Gillespie, datert 15.03.2021
- Utfyllande e-post frå Høgskulen på Vestlandet v/ Mette K. Gillespie, datert 23.03.2021
- Telefonsamtale med Mette K. Gillespie 22.03.2021

Søknaden:

Mette K. Gillespie søkte i e-post 15.03.2021 på vegne av Høgskulen på Vestlandet (HVL) og deira partnerar i forskingsprosjektet JOSTICE om løyve til motorisert ferdsel i Breheimen nasjonalpark.

JOSTICE er eit større forskningsprosjekt på Jostedalsbreen (<https://jostice.no/>), som først skal kartlegge tjukkelen av is og snø på så store deler av breen som mogleg, og etter kvart sjå på dei samfunnsmessige konsekvensane av attendesmeltinga av breen på turisme, vasskraft og landbruk. Prosjektet er finansiert gjennom Forskingsrådet, der mange universitet, NVE, Vestlandsforskning, Høgskulen på Vestlandet er med den akademiske sida, samt mange regionale partnerar, mellom anna alle dei tre besøkssentra kring Jostedalsbreen.

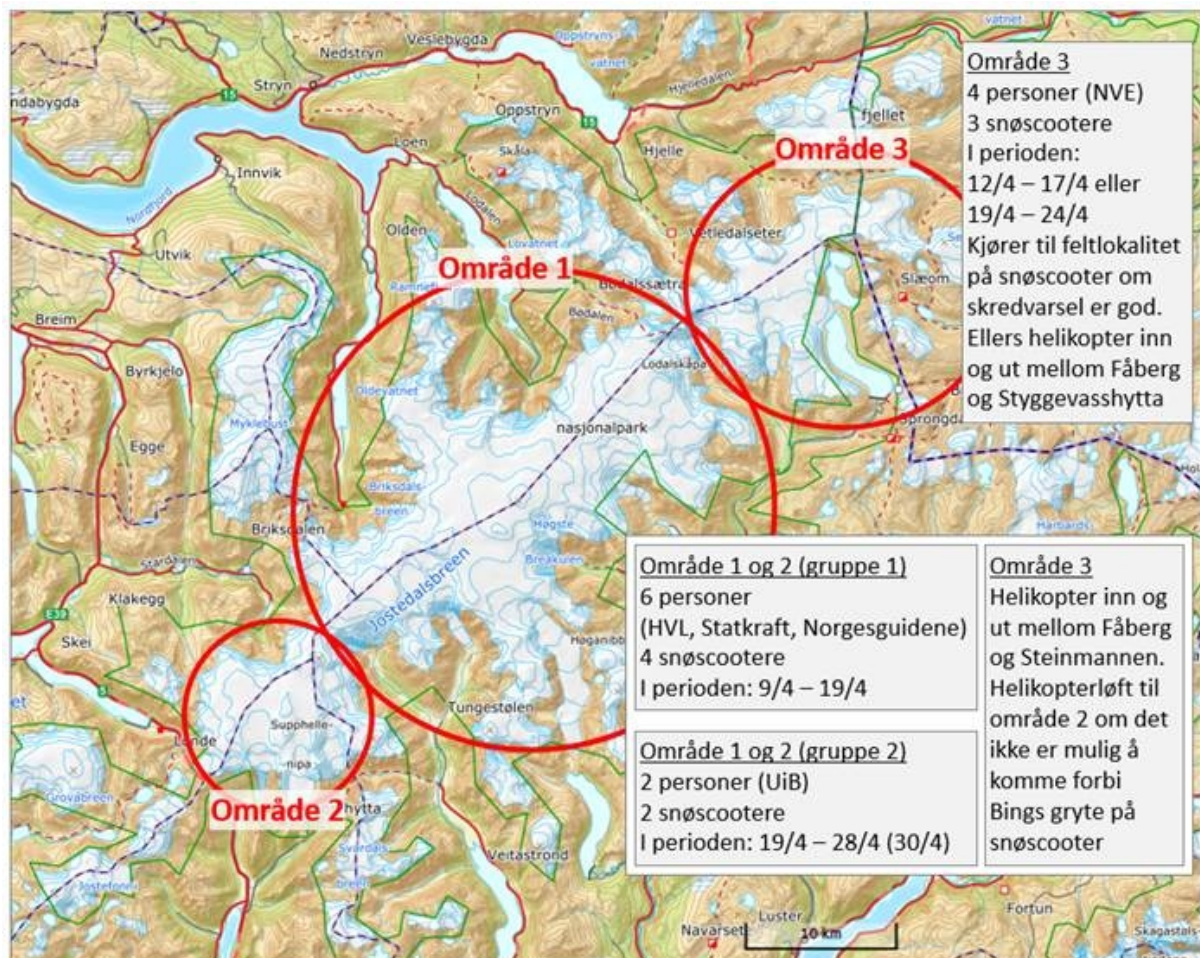
Feltsesongen i 2020 vart avlyst på grunn av covid-19-utbrotet, men nå vil dei nytte 2021 og 2022 til feltarbeid. «I år håper vi på å kunne dra ut etter påske i perioden 9. april til 28. april (30. april om været hindrer datainnsamlingen betydelig).» Dei er organisert i ulike kohortar for minke fare for smittespredning, der glasiologane i NVE vil ha ansvar for området som er innanfor Breheimen nasjonalpark.

Nasjonalpark	Breheimen
Naturreservat	Høyrokampen
Landskapsvernområde	Strynefjellet, Mysubytta, Høydalen, Mørkridsdalen, Vigdalen

«Da det er mulig at vi nå har tid til å måle i området av Jostedalsbreen som forvaltes av Breheimen Nasjonalparkstyre (østlige delen av det område som er markert på kartet under som «Område 3») ville jeg høre om det går an å søke om tillatelse til kjørsel med snøscooter i dette området? Det ville i så fall være 3 scootere med 4 personer fra NVE som ville skulle måle i område 3 i en periode på 5 – 6 dager enten 12. – 17. april eller 19. – 24. april.»

JOSTICE-prosjektet konsentrerer seg om det sammenhengende brearealet tilhørende sjølve Jostedalsbreen. Innanfor Breheimen nasjonalpark omfattar det berre dei austlege delane av Sikilbreen og Tverrbyttbreen.

Verneforskrift og verneformål

Breheimen nasjonalpark vart oppretta gjennom verneplan for Breheimen av Kongen i statsråd 7. august 2009.

Omsynet til verneverdiane i området er vurdert, særleg i forhold til dyrelivet og friluftsliv som er mest relevant i dette tilfellet, jf. verneforskrifta for Breheimen nasjonalpark § 2 og naturmangfaldlova §§ 1, 4 og 5 samt § 7, jf. §§ 8-12.

Formålet med Breheimen nasjonalpark er å ta vare på eit stort, samanhengande og villmarksprega naturområde som inneheld særeigne, representative økosystem og landskap utan tyngre inngrep. Vidare er formålet med nasjonalparken å ta vare på eit høgfjellsøkosystem med eit eigenarta og variert biologisk mangfald, ta vare på leveområde til villreinstammen i Ottadalen villreinområde, ta vare på vassdragsnaturen i området, ta vare på ein variasjonsrikdom i geologi med særprega geologiske førekomstar, vegetasjon og landskap, ta vare på grottene i området og å ta vare på kulturminne. I nasjonalparken er vegetasjon verna mot skade og øydelegging av alle slag (jf. verneforskrifta § 3 pkt. 2.1). Vidare er dyrelivet, medrekna hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplassar, verna mot skade og unødig forstyrring (jf. verneforskrifta § 3 pkt. 3.1).

Ålmenta skal ha høve til natur- og landskapsoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med lita grad av teknisk tilrettelegging i nasjonalparken.

I utgangspunktet er all motorferdsel forbode i Breheimen nasjonalpark (verneforskrifta § 3 pkt. 6.1), med unntak gjeve i § 3 pkt. 6.2 og 6.3. I unntaka er ikkje motorferdsel i samband med forskning nemnt.

Forvaltingsmyndigheita kan likevel gje løyve til forskingsaktivitet innanfor verneområda med heimel i verneforskrifta § 4, jf. naturmangfoldlova § 48, når vilkåra for å slikt løyve er oppfylt. I § 48 første ledd står det: «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak frå et vernevedtak dersom det ikkje strider mot vernevedtakets formål og ikkje kan påvirke verneverdiene nevneverdig (...)*». Det er dette tiltaket må vurderes mot.

I kapittel 3.7 i forvaltingsplanen er forskning eit eige tema. Eit forvaltingsmål er at verneområda i Breheimen kan nyttast til forskning og undervisning når det er naudsynt for kvalitet og resultat på forskings- eller undervisningsprogram, så lenge det er i tråd med verneføremålet, og nytten overstig skade/ulempe for naturmiljøet. Vidare skal nasjonalparkstyret ha god kontakt med forskingsmiljøa som nyttar Breheimen og nærliggjande område. Kunnskap om, og formidling av forskingsresultat er ei viktig oppgåve for forvaltninga.

I retningslinjene i forvaltningsplanen står det at ein skal vurdere om forskinga kan skje utanfor verneområdet, og at forskingsaktivitet skal utøvast av instansar med forskingskompetanse som tilfredsstiller vitskaplege krav til oppbygging og gjennomføring.

I følgje retningslinjene for forvaltning og bruk i forvaltningsplanen går det mellom anna fram at:

- Ved faste, årlege behov er det aktuelt å gi fleirårige løyve på inntil 4 år.
- Slik motorferdsel skal dekke nyttebehova og reduserast til eit minimum.
- Det vert ikkje gitt løyve til rein persontransport.
- Frist for rapport/tilbakemelding av køyreskjema til nasjonalparkstyret er 1. juni kvart år. Ved fleirårige løyve skal det rapporterast kvart år.

Søknaden skal også vurderast etter prinsippa i naturmangfoldlova §§ 8 til 12.

Vurdering

JOSTICE er eit stort forskingsprosjekt som skal sjå på endringar i massebalanse, avrenning, isvolum og lokalklima kring Jostedalsbreen, og vidare sjå på dei samfunnsmessige konsekvensane dette har på vasskraft, turisme og landbruk.

Avgrensinga er den samanhengande iskappa til Jostedalsbreen, som lengst i nordaust kjem inn i Breheimen nasjonalpark. Tilkomsten til austre deler av Sikilbreen og Tverrbyttbreen er frå Styggevatnet og Jostedalsbreen. Feltarbeidet er planlagt over to sesongar, 2021 og 2022. Målet er å få køyrt med georadar og kartlagt så mykje som mogleg av iskappa i 2021, medan ein i 2022 vil prøve å dekke så mykje ein klarar av breutløparane. Omfanget av feltarbeid innanfor Breheimen nasjonalpark tilsvarar om lag ein arbeidsdag kvart om tilhøva er gode.

Nasjonalparkstyret kan gje løyve til motorferdsel i samband med forskingsaktivitet innanfor verneområdet med heimel i verneforskrifta § 4, jf. naturmangfoldlova § 48. Sjølve forskinga er ikkje i strid med vernet og kan skje utan løyve, men motorferdsla i samband med feltarbeidet krev løyve.

Hovudformålet med Breheimen nasjonalpark er å ta vare på eit stort, samanhengande og villmarksprega naturområde som inneheld særeigne, representative økosystem og landskap utan tyngre inngrep. Motorferdsel er i utgangspunktet forbode i verneområda då dette kan ha negative effektar på verneverdiane gjennom forstyrring, slitasje og støy. I første ledd i § 48 står det: «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig (...)*». Forvaltningsstyresmakta kan såleis gi løyve til formåla nemnde i søknaden etter ei konkret vurdering. Det er eit mål å minimere motorferdsel i verneområda og å avgrense motorferdsel til berre det mest naudsynte, og vurdere om det har negative effektar på verneformålet.

Naturverdiane i områda er godt dokumentert, m.a. gjennom verneplan for Breheimen og etter mange års forvaltningspraksis. Ein konstaterer at aktiviteten ikkje vil føre til inngrep i landskapet av nokon art. For dyrelivet og friluftsliv kan motorferdsel ha ein forstyrrande effekt. Området er registrert som barmarksbeite for villrein (vår-, sommar og haustbeite), med lokalt SNO meiner det vanlegvis ikkje er rein der på den tida av året, men at det kan komme bukk mot den kanten i mai/juni. Det betyr at motorferdsla skal ha ingen/liten effekt på villreinen. Med dei vilkåra som er sett i løyvet, vert motorferdsla avgrensa i tid og rom til det som er mest naudsynt, og vil ikkje uroe villrein. Det er ingen registrerte hekkelokalitetar av rovfugl i det aktuelle området. Vidare er området lite nytta til friluftsliv på denne tida, så aktiviteten vil ha liten negativ påverknad.

Forvaltninga ser på vitenskapleg forskning som både samfunnsnyttig og som kan vere med å opplyse om forvaltingsretta problemstillingar. Omfanget av motorferdsla er avgrensa både i rom og tid, og er vurdert til å ha lite negativ påverknad på verneverdiane eller at det strider mot vernets formål. Difor meiner Breheimen nasjonalparkstyre at det er grunnlag for å gje løyve til motorferdsel.

Likevel er det i forvaltningsplanen sett sluttdato for bruk av snøskuter i Breheimen nasjonalpark til den 20.april, og vi meiner dette også skal gjelde for dette forskingsprosjektet. Etter søknad og telefonsamtale er det vurdert til at forskingsprosjektet ikkje blir hindra av denne tidsfristen.

Kunnskapsgrunnlaget er godt dokumentert (naturmangfoldlova §8). Føre-var-prinsippet er tillagt vekt ved at det er sett vilkår for å avgrense motorferdsla i tid og rom (naturmangfoldlova § 9). Det er også sett vilkår om at det skal takast omsyn til naturmiljøet, særleg dyreliv og friluftsliv. Dersom det er villrein i området når transporten er planlagt bør transporten utsettast til villreinen har trekt vekk. Sjølv om tiltaket isolert sett i liten grad vil

påverke naturlandskapet, må den einskilde søknaden vurderast etter prinsippet om samla belastning (naturmangfaldlova § 10). Nasjonalparkforvaltaren kan ikkje sjå at denne saka saman med dei andre dispensasjonane som er gitt i dette området samla sett vil føre til uheldig belastning. Nasjonalparkforvaltaren føreset at køyretraseane som er skildra i søknaden vert nytta under køyringa. Dekking av kostnader ved miljøskade er lite relevant. Det er heller ikkje aktuelt å vurdere anna transportmiddel for gjennomføring av tiltaket. Naturmangfaldlova §§ 11 og 12 vert difor ikkje vurdert nærare.

Etter ei konkret vurdering der nasjonalparkforvaltaren særleg har vektlagt at tiltaket ikkje strir mot verneformålet, og at tiltaket er nødvendig for å kunne gjennomføre eit større forskingsprosjekt som også kan bli viktig for forvaltninga, meiner nasjonalparkforvaltaren at det med dei gitte vilkåra kan gjevast løyve til tiltaket.

Vedtak

Med heimel i verneforskriftene for Breheimen nasjonalpark § 4, jf. naturmangfoldlova § 48, gir Breheimen nasjonalparkstyre forskingsprosjektet JOSTICE løyve til bruk av snøskuter til køyring av georadar i samband med feltarbeid på breane Sikilbreen og Tverrbyttnbreen som er innanfor Breheimen nasjonalpark.

Vilkår

- Løyvet for bruk av snøskuter gjeld perioden 1. februar til 20. april åra 2021 og 2022.
- Løyvet gjeld ikkje søndagar og andre heilagdagane.
- Bruk av snøskuter skal følgje trase frå Styggevatnet, via Jostedalsbreen og inn i det aktuelle området.
- Bruk av snøskuter skal avgrensast til det som er strengt naudsynt.
- Under køyring skal det takast særleg omsyn til naturmiljøet, særleg dyreliv, og friluftsliv.
- Bruken av snøskuter må avklarast med SNO seinast dagen før køyring m.a. for å avklare omsynet til dyreliv, med evt. korreksjon for køyring.
- Dersom det er villrein i området når transporten er planlagt bør transporten utsettast til villreinen har trekt vekk.
- Dispensasjonen skal takast med ved køyring og visast ved kontroll.
- Løyve til motorferdsel og køyreskjema skal takast med under transport. Køyreskjema skal fyllast ut på førehand før kvar tur/dag.

Klage

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Ei eventuell klage skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Breheimen nasjonalparkstyre.

Med helsing

Trygve Snøtun
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Luster kommune	Rådhuset	6868	GAUPNE
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Skjåk kommune	Moavegen 30	2690	SKJÅK
Statsforvaltaren i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER